మతిపోగొట్టుకున్న మనిషి

వి. ఎస్. చెన్నారి

రెస్ట్ హౌస్ అటెండర్ రాఘవయ్య లోనుకి వెళుతూ వెళుతూ టేబుల్ మీద పెట్టి వెళ్లిన ఫ్లాస్క్‌లోంచి కప్పులోకి కాఫీ వొంపుకుని తాగాను. సిగరెట్టు వెలిగించుకుని తీరిగ్గా కిటికీ వద్దకి వెడుతున్నాను.

ప్రొద్దుటాల్టి పిల్లగాలులు రివ్వురివ్వున లోపలికి దూరి వళ్లు పల్లగా తాకి, గిలిగింతలుపెట్టి పారిపోతున్నాయ్.

ఎదురుగా భూమ్యాకాశాలు కలిసేచోట సూర్యారుణ బింబం ఉదయిస్తోంది. ఆకాశం బంగరు రంగులు పులుముకుంటోంది. చీకట్లు పారిపోతున్నయ్. పక్షుల కిలకిలారావంలో ప్రకృతి మేల్కొంటోంది !—

గుమ్మానికి ఎదురుగా ఆవరణలో రెండు పోకచెట్లు ద్వారపాలకుల్లా నిల్చుని వింజామరలు వీస్తున్నయ్. ఆవరణచుట్టూ గుబురుగా పెరిగిన మాను సంపెంగచెట్లు విరగబూసి కమ్మని సుగంధాన్ని వెద జల్లుతున్నయ్.

ఊరికి అరమైలు దూరంలో ఉన్న ఆ రెస్ట్ హౌస్ ఆవరణలో ప్రశాంతత తాండవిస్తోంది. ప్రకృతి శోభని తిలకిస్తూ మత్తుగా నిల్చునివున్నాను.

ఎవరో నడుస్తున్న అడుగుల చప్పుడు !... ఏ వన దేవతో అతిసుకుమారంగా నడిచివస్తున్న అందెల రవళి!..... అతి సమీపంలో మ్రోగిన గాజుల గల గలలు !.....

మత్తులోంచి బైటపడి పక్కకితిరిగి చూశాను. వో యువతి రివ్వున దూసుకొచ్చింది లోపలికి.

ఆమె ఆయాసంతో రొప్పుతోంది. ఆమె ముంగు రులు నుదుటిమీద అల్లిబిల్లిగా ఆడుతుంటున్నయ్.

పాతికేళ్లు కూడా వుండవు. ఎత్తుగా, పచ్చగా, పోతపోసిన పసిడివిగ్రహంలా వుంది. చేరడేసికళ్లు. కొనతేరినముక్కు. గులాబీ చెక్కిళ్లు మన్మధుడి విల్లులా వంగిన పెదాలు. గులాబీరంగు ఫుల్‌వాయిల్ చీర. అదేరంగుజాకెట్టు నల్లత్రాచులా కుడిభుజం మీంచి ముందుకు జారిన వాలుజడలో తురుముకున్న మల్లెచెండు !—

ఏ ఆభరణాలూలేకపోయినా అప్పుడే దివినుండి భువికి దిగివచ్చిన అప్సరసలా, దారితప్పిన వనదేవతలా, పులుగడిగిన ఆణిముత్యంలా మెరిసిపోతోంది.

ఆమె అందానికి ముగ్ధుణ్ణయి ఆశ్చర్యంలోంచి తేరుకోకముందే ఆమె నన్నుచేరుకుంది.

“అమ్మదొంగా ! ఇక్కడ దాగున్నావా ?—ఇంత కాలం ఏ మయ్యావు ?—ఇప్పుడు గుర్తుకొచ్చానా నేను ?—నన్నిక్కడ విడిచిపెట్టి దొంగలా ఎందుకు పారిపోయ్యావ్? ”అంటూ నాముఖంలో ముఖంపెట్టి నా కళ్లల్లోకి చూసింది. “ఎలాగయితేనేం ? దొరికా వుగా ?—ఇకనన్ను విడిచి ఎక్కడికి పారిపోతావ్ ?” అంటూ గట్టిగా నారెక్క పుచ్చుకుంది.

వో అపరిచిత స్త్రీ, అందగత్తె, యువ్వనాంగి నాసరసనుచేరి నన్నిలా ప్రశ్నిస్తుంటే నాబుర్ర పనిచెయ్యడం మానివేసింది.

“అబ్బాయిగారికి కోపమొచ్చింది కాబోలు !” కళ్లుగుండ్రంగా తిప్పి, వయ్యారం ఒలకబోసి, నాకళ్లలోకి చూచి పకపకా నవ్వింది.

అంతలోనే ఆమె ముఖంలో విషాదఛాయలు అలముకున్నయ్. కళ్లల్లో నీళ్లుతిరిగాయి. రెండు కన్నీటిబొట్లు ముత్యాల్లా చెంపలమీంచి క్రిందికి జారాయి.

ఆమె పమిట చెంగుతో కళ్లు తుడుచుకుంది. ముంగురులు సర్దుకుంది. “నీకోసం నేనెంతగా బెంగ పెట్టుకున్నానో నీకేం తెలుసు ? ఏడ్చి ఏడ్చి కళ్లు వెలాకాయలు కాచాయో చూడు !” అంటూ బుంగ మూతిపెట్టింది. “ఇప్పుడయినా నన్ను నీవెంట తీసి కెళతావా ప్రకాశ్ ?” జాలిగా నాముఖంలోకి చూస్తూ నాచేతులు రెండూ పట్టుకుంది.

తుళ్లిపడ్డాను “ఎవరీ సుందరాంగి ? —ఏమి

టేమి ప్రవర్తన?—నాపేరు ఆమెకు కెలా తెలుసు?''
ఆశ్చర్యంగా ఆమెకేసి చూశాను.

ఎక్కడా చూచినట్లు గుర్తుకి రావడంలేదు ఎంత ప్రయత్నించినా.

ఏదో గంభీరమైన కంఠం నా ఆలోచనల్ని చెదరగొట్టింది.

''వనజా !—అమ్మాయ్ వనజా !'' దిక్కులు పిక్కటిల్లేలా కేకలువేస్తూ, సమీపిస్తోంది వో గంభీర మైన మగగొంతుక.

చూస్తుండగనే ఆమె ముఖంలో భయాందోళనలు దోబూచులాడాయి. భయంతో ఆకులా ఆపాద మస్తకం గజగజలాడిపోయింది.

''అదిగో ! మా నాన్నగారొస్తున్నారు ! నేనిక్కడున్నానని తెలిస్తే బలవంతంగా లాక్కుపోతారు! గదిలోపెట్టితాళం వేస్తారు ! నన్ను దాచెయ్ ప్రకాశ్! నేనిక్కడ లేననిచెప్పు ! ప్లీజ్ !'' అంటూ నన్ను బల్లిలా అతుక్కుపోయింది.

నాకంతా అయోమయంగా వుంది !—

ఆరడుగుల నిండువిగ్రహం అంగలువేసుకుంటూ వచ్చి గుమ్మంలో ఆగిపోయింది. యాభై ఏళ్ళపైనే వుంటయ్. ముగ్గు బుట్టలా తెల్లగా నెరిసిన వెంట్రుకలు. గుబురుగా పెరిగిన గడ్డం. ఒత్తుగా పెరిగిన మీసాలు. ముడుతలు బడ్డముఖం. అగ్నిగోళాల్లా మండే కళ్ళు. గంభీరమైన ముఖం !—

''వనజా !—మర్యాదగా బైటకివస్తావా ? —లోపలికివచ్చి బలవంతంగా లాక్కుపొమ్మన్నావా ?'' హోలుదద్దరిల్లేలా గద్దించాడా వృద్ధుడు.

ఆమె తండ్రికాబోలు !—పాపం, ఆమె గజగజ లాడిపోతూ నన్నువదిలేసి, భయంభయంగా నాకేసి చూసి, గబుక్కున వెనక్కితిరిగి, పిల్లిలా అడుగుమీద అడుగేసుకుంటూ గుమ్మందాకా వెళ్ళి ఆగింది. మరోమాటు నాకేసి తిరిగి చూసింది.

''నిన్నాగదిలోంచి కాలుకదపొద్దని చెప్పానా ?—ఎందుకొచ్చావిక్కడికి ?—ఊఁ—కదులుతావాలేదా?''

ఆ గద్దింపుకి ఉలిక్కిపడి వెనక్కితిరిగి, గబుక్కున గుమ్మందాటేసి, ఒకటే పరుగులంకించుకుంది. చిన్న పిల్లలా.

వృద్ధుడు పైపంచెతో కళ్ళుతుడుచుకుంటూ నాకేసి తిరిగి, ''మతిచలించిన మనిషి బాబూ ? మీరేమీ అనుకోకండి !'' అంటూ వెనక్కి తిరగబోయ్యాడు.

ఆగమన్నట్టు అడుగుముందుకివేశాను.

''అది తిన్నగా ఇంటికి వెళుతుందోలేదో ! ఎటయినా పారిపోతే మళ్ళీబాధపడవలసి ఉంటుంది ! తరువాత కలుసుకుంటాలే బాబూ ! వస్తా !''అంటూ పై పంచె దులుపుకుని, అంగలువేసుకుంటూ ఆమె వెళ్ళినవేపే నడకసాగించాడు.

గుమ్మంలో నిల్చుని ఆ తండ్రీకూతుళ్ళు వెళుతున్న వేపే చూస్తూ స్థాణువులా వుండిపొయ్యాను.

ఆ ఇద్దరూ చెట్లమాటున మరుగయ్యారు. కాని ఆమె వెళుతూ వెళుతూ నిస్సహాయంగా నాకేసి చూచిన చూపులోని జాలి, భయం, పిరికితనం నాకళ్ళల్లో కదులాడుతూనే వున్నయ్.

పది నిమిషాలు గడిచిపోయినయ్.

మతి పోగొట్టుకున్న మనిషి

''నమస్కారం బాబూ !'' అంటూఆ వృద్ధుడు ప్రత్యక్షమయ్యాడు. ''దార్లో మాపక్కింటి ఆడ కూతురు కనిపిస్తే తోడిచ్చి పంపాను. కూడా మనిషి లేకపోతే ఎటెళుతుందో చెప్పలేం బాబూ'' అన్నాడు పై పంచెతో కళ్ళుతుడుచుకుంటూ.

''మీపేరు ?'' ప్రశ్నించాను.

''ముసలయ్యండి'' తలవొంచుకునే జవాబుచెప్పాడు.

''లోపలికిరా ముసలయ్యా !'' అంటూ వెనక్కి తిరిగి హాల్లోకి దారితీశాను.

ముసలయ్య నా వెనకాలే హాల్లోకి చేరుకున్నాడు. కూచోమన్నట్టు కుర్చీచూపి, ఎదురుగావున్న వాలు కుర్చీలో మేను వాల్చాను. కాని ముసలయ్య కుర్చీలో కూచోలేదు. పక్కనే వున్న బెంచీమీద కూచున్నాడు.

''ఆమె ఎందుకలా అయింది?''అని ప్రశ్నించాను.

''అదంతా పెద్దకథబాబూ''అంటూ పైపంచెతో మీసాలు తుడుచుకున్నాడు ముసలయ్య. ''ఒకప్పుడు మాది బాగావున్న కుటుంబమే బాబూ. ఆరెకరాల మాగాణి, నాలుగెకరాల కొబ్బరితోటా వుండేది. నలుగురు జీతగాళ్ళు ఎప్పుడూ నాకిందపనిచేసే వాళ్ళు. లేక లేక పుట్టిన సంతానం వనజ. ఒక్కగా నొక్క కూతురు కావడం మూలాన అల్లారుముద్దుగానే పెరిగింది. కొండమీదికోతిని కోరినా తెచ్చి ఇవ్వాలి సిందే ! అంత అల్లారుముద్దుగా పెరగడంవల్లనే ఏమో, రణపెంకెగా తయారయింది. తనుపట్టిన పట్టు సాధించేదాకా ఒదిలేదికాదు. దాని అల్లరికి అంతంటూ వుండేదికాదు. స్కూలు ఒదలగానే తిన్నగా ఇంటికి వచ్చేదికాదు. స్నేహితురాండ్రను వెంటబెట్టుకుని మా కొబ్బరితోటమీదపడేది. కొబ్బరి బొండాలు కొట్టించుకుతాగేది. జాంకాయలూ, మామిడి పిందెలూ దాని ధాటికి ఆగేవికావు. తోటంతా ధ్వంసంచేసి, సాయంత్రం దీపాలు పెట్టేక కాని ఇల్లు చేరుకునేదికాదు.

''వయసు మీది కొస్తున్నాదాని అల్లరి తగ్గింది కాదు. ఆడపిల్లకి అల్లరి పనికిరాదని దండించబోతే, వాళ్ళమ్మ అడ్డొచ్చేది. 'ఒక్కగానొక్క బిడ్డ ! అది అల్లరి చెయ్యకపోతే మరెవరు చేస్తారు ? ఆడపిల్ల ఎంత అల్లరి చేసినా వో అయ్యచేతిలోపెట్టేదాకేగా ?'' అనేది.

''మాతోటంటే—వూళ్లోంచి ఇక్కడికి వచ్చేప్పుడు దాన్లో, కాలవగట్టున కనిపిస్తుంది చూశారా అదే !'' అన్నాడు ముసలయ్య.

'అలాగా ?' అన్నట్టు తలూపాను.

'దాదాపు ఆరేళ్ళక్రితం జరిగిన సంఘటన. వనజ అప్పుడు స్కూలు ఫైనల్ చదువుతోంది. ఈడేరి రెండేళ్ళుదాటుతున్నా దాని అల్లరి తగ్గలేదు. ఇంకా చిన్నపిల్లలాగే తిరిగేది. ఒకనాడు చాలాపొద్దుపోయిం తరువాతగాని ఇల్లు చేరుకోలేదు. ''ఈడేరిన పిల్లని ఇంటిపట్టున వుండక పొద్దుపోయాకొస్తుండా పెత్తనా లేనా ?'' అని వాళ్ళమ్మ కసిరితే, తిండి తినకుండా ముసుగుతన్ని పడుకుంది. కాని మరుసటి రోజునుండీ మామూలే. రోజూ బాగాపొద్దు పోయాకగాని ఇల్లుచేరుకునేదికాదట. ఈ విషయం నాకు తెలిస్తే కోప్పడతానన్న భయంతో వాళ్ళమ్మ నాకు చెప్పేది కాదు. ఎంతకాలంగా ఇలా జరుగుతోందో నాకు తెలీదు.

''ఆరోజు నేను పొలంలోంచి తిరిగొస్తున్నాను ఇంటికి. దాన్లో కలుసుకున్నాడు రాఘవయ్య. 'ఏమీ అనుకోనంటే మీకో విషయం చెప్పాలి బాబయ్యా' అన్నాడు, చేతులు నలుపుకుంటూ 'ఏమీ అనుకోన్లే చెప్పు ! ఏమిటది ?' అన్నాను అసలు విషయమేమిటో తెలుసుకుందామని.

''పొరుగూరి నుండి కుర్రాపీసరొకాయన రెస్టు హౌసులో దిగారు. రెండువారాలయింది వారు దిగి. మరి, మన వనజమ్మకీ ఆయనకీ ఎలాపరిచయం కుదిరిందో తెలీదు. రోజూ సాయంత్రం ఆ ఇద్దరూ మన తోటలో కలుసుకుంటారు. పొద్దుపొయ్యేదాకా కబుర్లు చెప్పుకుంటూ కూచుంటారు. వనజేమో పెళ్ళి కావలసిన పిల్ల. మనదేమో పరువుగా బతుకుతున్న కుటుంబం. అల్లరిపాలు గాకుండా ముందుగా జాగ్రత్త పడ్డం మంచిది బాబయ్యా!'' అన్నాడు రాఘవయ్య.

''రాఘవయ్య మాటలు వింటుంటే నాబుర్ర గిర్రున తిరిగిపోయింది. ఆవేశం హద్దులు దాటింది. దారి మార్చితిన్నగా తోటవేపుబయలుదేరాను.

రాఘవయ్య చెప్పింది అబద్ధం కాదన్న విషయం తేలిపోయింది. నేను తోటలోకి చేరుకునేసరికి అదీ ఆకుర్రాఫీసర్ ఒచెట్టుకిందకూచుని కబుర్లు చెప్పుకుంటూ నవ్వుకుంటున్నారు. అదృశ్యం చూసేసరికి కోపంతో నా శరీరం కుతకుతలాడి

(40 వ పేజీ చూడండి)

మతి పోగొట్టుకున్న మనిషి

(18వ పేజీ తరువాయి)

పోయింది. దెబ్బతిన్న బెబ్బులిలా అమాంతం మీదికురికి దాన్ని జుట్టుపట్టుకు లేవనెత్తాను.

"అకస్మాత్తుగా జరిగిన యీ సంఘటనకు ఇద్దరూ బెదిరిపోయ్యారు. నన్నంతకోపంలో వనజ ఎప్పుడూ చూళ్లేదు కాబోలు భయంతో గజగజ లాడిపోతూ నిల్చుండి పోయింది. 'పూఁ —ఇంటికి పద!'అని హుంకరించాను. వనజ మారుమాట్లాడ కుండా తలొంచుకుని ఇంటికేసి బయలుదేరింది.

"తీరా ఇంటికి వెళ్ళాక గదిలోకి తీసుకెళ్ళి తాటి బరికెతో ఒళ్ళుహూనంచేసి నా కోపం చల్లార్చు కున్నాను. తెల్లవారేసరికి వనజ ఒళ్ళు తెలీకుండా పడివుంది. జ్వరంతో ఒళ్ళుకాలిపోతోంది. వెంటనే డాక్టరుకి కబురంపాను. డాక్టర్ వచ్చిచూసి,అమ్మాయి భయపడిందనీ, మరేమీ భయపడ నవసరం లేదనీ వాళ్ళమ్మకు ధైర్యంచెప్పి ఏదో ఇంజక్షన్‌నిచ్చి వెళ్ళి పొయ్యారు.

"మరుసటి రోజు జ్వరం తగ్గింది. కాని మామూలు మనిషి మాత్రం కాలేదు. ఎవరితోనూ మాట్లాడేది కాదు. ఏదోతలుచుకుని వున్నట్టుండి. బావురుమనేది. కుమిలి కుమిలి ఏడ్చేది. ఎవరెంత వోదార్చినా ప్రయోజనం కనిపించలేదు.

"రెండు రోజులు గడిచిపోయినయ్. ఒక నాటిరాత్రి మాంచి నిద్రలో వుండగా మా యావిడ నన్ను నిద్రలేపి "అమ్మాయి మంచం మీద కని పించడంలేదని చెప్పింది కంగారుగా. పక్కమీంచిలేచి, హరికేన్ లాంతరు వెలిగించుకుని, జీతగాడు రాముణ్ణి నిద్రలేపాను. ఇద్దరం బయలుదేరి దొడ్డీ, వాకిలీ అంతా గాలించాం. అనుమానమున్న చోటల్లా వెతి కాం. కాని వనజ ఎక్కడా కనిపించ లేదు.

"ఎందుకయినా మంచిది, వో మాటు రెస్ట్ హవుస్‌దాకా ఎల్దాంరండి బాబయ్యా!అన్నాడు రాముడు, మూలనున్న చేతికర్ర చేతిలోకి తీసు కుంటూ. ఇద్దరం బయలుదేరి ఇక్కడికి చేరు కున్నాం. బైటతలుపుమూసివుంది. కాని లోపల దీపం వెలుగు తోంది. ఎవరో మాట్లాడుకుంటున్న చప్పుడు !

"రాముడు తలుపు తట్టాడు. కాని ప్రయో జనం కనిపించలేదు. తలుపు తెరుచుకోలేదు సరి కదా లోపల మాట్లాడు కుంటోన్న చప్పుడుకూడా ఆగిపోయింది. వనజ లోపల వుందన్న విషయం రూఢయింది.

"రాముడికి తిక్కరేగింది. వాడసలే మొరటు వెధవ! వాడికి తిక్కరేగితే దేవుణ్నికూడా లెక్క చెయ్యడు. "హోయ్! ఆఫీసరూ! మర్యాదగా తలుపు తెరుస్తావా,తలుపువిరగ్గొట్టి లోపలదూరమన్నావా?" అని అరిచాడు. వాడి గొంతుక వినేసరికి ఆ కుర్రా ఫీసరు గుండెలు జారిపోయాయి కాబోలు. తిన్నగా వచ్చి తలుపు తెరిచాడు. తలుపు తెరవగానే ఇద్దరం సింహాల్లా లోపలికి దూరాం. తలుపు తెరచిన కుర్రాఫీసరు దిక్కుమొహంవేసి నిల్చుండిపొయ్యాడు. వో మూల నక్కినిల్చుని వున్న వనజను జుట్టు పట్టుకుని బైటకు లాక్కొచ్చాను.

"నీకు ప్రాణాలమీద తీపుంటే పొద్దుపొడిచే లోగా ఇక్కడ్నుంచి వెళ్ళిపోవాలి! మళ్ళీ నీతల యీ పరిసరాల్లో కనిపించిందో దేవుడు కూడా రక్షించ లేడు! అర్థమైందా?' అంటూ మీసం మెలేశాడు రాముడు కుర్రాఫీసరు కేసి ఎర్రగా చూస్తూ. పాపం, కుర్రాఫీసరు నీరుగారి పొయ్యాడు.

"కుర్రాఫీసరు రాత్రికి రాత్రే బిచాణా ఎత్తే శాడు. కాని వనజ మాత్రం మామూలు మనిషి కాలేక పోయింది. ఎప్పుడూ గదిలో ఒంటరిగా కూచుని ఏడుస్తుంది. ఎవరితోనూ మాట్లాడదు. ఇష్టముంటే తింటుంది. లేకపోతే అదీలేదు. తిక్క రేగితే తలుపు తెరచుకుని, ఎవరో వెంటబడితరుము తున్నట్టు పడుతూ లేస్తూ పరుగెత్తి ఇక్కడికి చేరుకుంటుంది. మీలాంటి వయసులోవున్న వ్యక్తి కనిపిస్తే ఆ కుర్రాఫీసరే అనుకుంటుంది కాబోలు తనవెంట తీసుకుపొమ్మని చేతులు పట్టుకుని బతి మాలుతుంది"అంటూ కళ్ళు తుడుచుకున్నాడు ముసలయ్య. హృదయంలోంచి ఉప్పెనలా పెల్లుబికే దుఃఖాన్ని బలవంతంగా దిగమింగడానికి వ్యర్థ ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు.

పాపం వనజ అతగాణ్ని ఎంతగా ప్రేమిం చిందో! ఎంత సున్నిత హృదయమో ఆమెది! సనాతన సాంప్రదాయాలూ, సాంఘిక దురాచారాలు సున్నిత హృదయాల మీద ఎంతతీవ్రంగా పనిచేస్తాయో ఎంతఘోరమైన అవాంతరాలకు దారితీస్తాయో ఎందుకాలోచించరీ పెద్దలు! తమ పరువుప్రతిష్టల్ని కాపాడుకునేందుకు లేతహృదయాలను ఎంతఅమాను షంగా ఖూనీచేస్తున్నారో ఎందుకు తెలుసుకోరీ పెద్దలు! —

బరువుగా నిట్టూర్చాను.

"కులగోత్రాలనీ, పరువు ప్రతిష్ఠల్నీ అవతలకి నెట్టి, ఆకుర్రాఫీసరు ఆచూకీ తెలుసుకుని. ఆయిద్ద రికీ ముడిపెడదామని కూడా ప్రయత్నించాను. కాని అతగాడికి అంతక్రితమే పెళ్ళయిందనీ, ముగ్గురు పిల్లల తండ్రనీ తెలిసింది. ఏం చెయ్యనుబాబూ!' చూస్తూ చూస్తూ దాన్ని ఏ గంగలో తొయ్యను!' ముసలయ్య చెప్పడం మొదలు పెట్టాడు.

"కూతురు మతిపోగొట్టుకుందన్నదుఃఖంతో తల్లి మంచమెక్కింది. వో వేపు మతిపోగొట్టుకున్న కూతురు, మరోవేపు మంచమెక్కిన ఇల్లాలు!ఈ ఇద్దరి మధ్య నలిగి పొయ్యానుబాబూ! వ్యాపారమయినా వ్యవసాయమైనా జీతగాళ్ళమీద వొదిలితే చేతులు నెత్తికొస్తాయని తెలుసు! కాని ఏంచెయ్యను! అంత కంటే ఏం చెయ్యగలను ? డాక్టర్లకీ, మందులకీ సంచులతో కుమ్మరించాను. ఇల్లుగుల్లయింది కాని, ఇల్లాలు దక్కలేదు. మంచమెక్కిన మా లక్ష్మి మళ్ళీ మామూలు మనిషి కాలేదు. నాలుగేళ్ళపాటు నా దగ్గర నానాచాకిరీ చేయించుకుని తనదారి తాను చూసుకుంది. గృహలక్ష్మితోబాటే నాయింటిలక్ష్మి కూడా వెళ్ళిపోయింది. అప్పులవాళ్ళు ఆస్తినిస్వాధీనం చేసుకుని నన్నుబికారిని చేశారు. తలదాచుకోనువూరి పాకకూడా దక్కలేదు. రెక్కాడితేగాని డొక్కాడదు. ముసలయ్య పై పంచెను ముఖానికడ్డు పెట్టుకుని కుమిలి కుమిలి ఏడ్చాడు."

బళ్ళు వోడలవుతయ్. వోడలు బళ్ళవుతయ్. గడిచిన వాళ్లెవరూలేరు. ఎవరు ఎప్పుడెలా తయా రవుతారో చెప్పలేము! —

ముసలయ్య గబుక్కున తెంచీమీంచిలేచాడు. కంగారుగా "అవతల దాని కెలా వుందో! నేను వెళ్ళొ స్తాబాబూ?"అన్నాడు.

"ఇప్పుడేగా ఇంటికెళ్ళింది?అంతకంగారెందుకు?" అన్నాను.

"ఈ మధ్య మరో బెడద కూడావచ్చిపడింది ఇలాంటి సంఘటన ఏదయినా జరిగినప్పుడు ఆఒత్తి డికి తట్టుకోలేక ఫిట్లొస్తున్నయ్. మాట్లాడుతూ మాట్లాడుతూవిరుచుకుపడిపోతుంది.మాటాపలుకూ లేకుండా గుడ్లు తేలవేస్తుంది. డాక్టరొచ్చి ఇంజక్ష నిచ్చేదాకా మన లోకంలోకి రాదు. ఎలా వుందో! వస్తాబాబు!" అంటూ నా జవాబుకోసం ఎదురు చూడకుండా కంగారుగా హాల్లోంచి వెళ్ళిపోయ్యాడు ముసలయ్య.

గుమ్మందాకా వెళ్ళితలుపుమూసి గడియపెట్టాను. బరువెక్కిన గుండెలతోకుర్చీలో కూలబడి పొయ్యాను. నాకు తెలీకుండానే కళ్ళు మూతలు పడ్డయ్. రెస్ట్ హవుస్ అటెండర్ రాఘవయ్య తలుపు తట్టేదాకా మెలకువ రాలేదు. కుర్చీలోంచి లేచి వెళ్ళి తలుపు

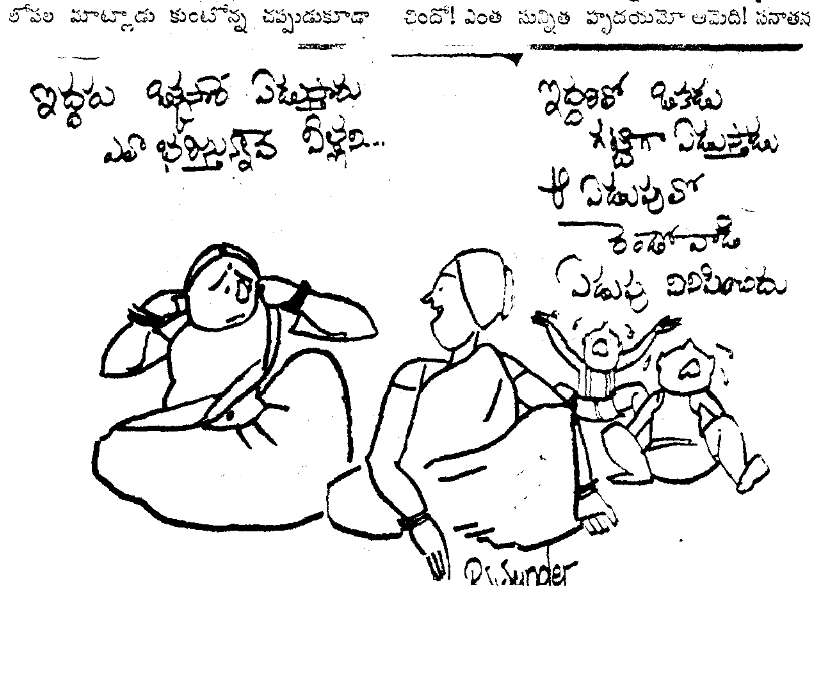

తెరిశాను. రాఘవయ్య కారియర్ పట్టుకొచ్చి టేబుల్ మీద పెట్టి వెళ్లిపొయ్యాడు.

కారియర్ కంటబడగానే ప్రేవులు గోలపెట్టసాగినయ్. భోజనం పూర్తి చేసి, పది నిమిషాలు రెస్టు తీసుకుని లేచి బట్టలు తొడుక్కున్నాను. రాఘవయ్యను పిలిచి కారియర్ పట్టుకెళ్ళమని చెప్పి తలుపులు మూసి తాళం కప్ప తగిలించి టవునుకేసి బయలుదేరాను.

నేను టవున్‌లో నా పని పూర్తి చేసుకుని తిరుగు ముఖం పెట్టేసరికి సాయంత్రం ఐదు దాటింది. వూరి పొలిమేరలు దాటి కాలువ దగ్గరికి చేరుకునేసరికి వంతెన కవతలి వేపు పచ్చని కొబ్బరితోట కనిపించింది.

ఇదే కాబోలు ఒకప్పటి ముసలయ్య కొబ్బరి తోట ఇక్కడే కాబోలు వనజ తన హృదయాన్ని తన ప్రేమికుడికి అర్పించుకుంది!— అనుకుంటూ నడుస్తున్నాను.

తీరా వంతెన దగ్గరికి చేరుకునేసరికి పిట్ట గోడ మీద కూచుని వున్న ముసలయ్య కనిపించాడు నన్ను చూశ్లేదు కాబోలు. పై పంచె మడిచి తల మీద వేసుకుని విచారంగా శూన్యంలోకి చూస్తూ కూచుని వున్నాడు.

“ఏమిటి ముసలయ్యా? అలా కూచున్నావేం? ఎలా వుంది మీ అమ్మాయికి?” అని ప్రశ్నించాను. అతనికెదురుగా నిల్చుని.

నన్ను చూడగానే లేచి నిల్చున్నాడు ముసలయ్య. కాని నేనడిగిన ప్రశ్నకు జవాబు చెప్పలేదు. ఉన్నట్టుండి బావురుమని ఏడ్చేశాడు.

“ఏమిటి ముసలయ్యా? ఏం జరిగింది?” కంగారుగా ప్రశ్నించాను.

“పొద్దుటినుండి మాటా పలుకూ లేకుండా పడి వుంది. ఏం చెయ్యాలో తోచడం లేదు. చూస్తూ చూస్తూ కన్నబిడ్డని ఎలా చంపుకోవాలో అర్థం కావడం లేదు” అన్నాడు ఏడుస్తూనే.

“డాక్టర్‌కి కబురంపలేదా?”

“లాభం లేదు బాబూ. కబురంపినా ఆయన రాడు. ఇంతక్రితం ఇవ్వాలిసిన పదిహేను రూపాయలూ ఇవ్వలేదని గుర్రుగా వున్నాడు. కనీసం పాతిక రూపాయలైనా కంట పడందే కాలెక్కడు. కూలి చేసుకు బతికే వాణ్ణి. పాతిక రూపాయలు ఎక్కడ్నించి తేను బాబూ!” అన్నాడు ముసలయ్య. అతని ముఖంలో నిరాశా నిస్పృహలు దోబూచులాడుతున్నాయ్. బారుకెళ్ళి బైటపడితే పచ్చనోటు ఎగిరి పోతుంది. దరిద్రుడు పాతిక రూపాయలు పుట్టించలేక కన్న కూతుర్ని ప్రాణాపాయంనుండి రక్షించలేక పోతున్నాడు.

పాంటు జేబులోంచి పర్సు తీసి పాతిక రూపాయలు అతని చేతిలో పెట్టాను. ముసలయ్య పుచ్చుకోలేదు. చేతిని వెనక్కి లాక్కుంటూ, “ఏమిటి బాబూ యిది?”అంటూ నా ముఖంలోకి ఆశ్చర్యంగా చూశాడు.

“ఫరవాలేదు ముసలయ్యా! మరేమీ అనుకోకు! ఒకప్పుడు నువ్వు బాగా బ్రతికిన వాడివి. నువ్వు బావున్న రోజుల్లో ఎందరికో యిలాంటి సహాయాలు

మతి పోగొట్టుకున్న మనిషి

చేసివుంటావు. నీ సహాయమే నిన్నిప్పుడు ఆదుకుంటోందనుకో! ఆలస్యం చెయ్యకు! వెంటనే వెళ్లి డాక్టర్‌ని కలుసుకో! ముందు ఆమెను డాక్టర్‌కి చూపించు!” అన్నాను బలవంతంగా ఆ పాతిక రూపాయలూ అతని చేత బెడుతూ.

ముసలయ్య కళ్లల్లోంచి రెండు అశ్రుబిందువులు టపటప నేల రాలాయి.

“మీ ఋణం ఎలా తీర్చుకోనుబాబూ!”అంటూ పై పంచెతో ముఖం తుడుచుకున్నాడు. “మంచి మనసుతో ఇచ్చిన యీ పాతిక రూపాయలు నాబిడ్డను తప్పకుండా రక్షిస్తుంది బాబూ! వస్తా!” అంటూ అంగలు వేసుకుంటూ టవునుకేసి బయలుదేరాడు.

ఆ క్షణంలో అతని కళ్లల్లో ప్రతిఫలించిన ఆశా కిరణాల మెరుపుని చూచి తేలిగ్గా వూపిరి పీల్చుకున్నాను. అక్కడ్నించి కదిలి తిన్నగా రెస్ట్‌హవుస్ చేరుకున్నాను. తృప్తిగా స్నానంచేసి కారిడార్‌లో వాల్చిన వాలుకుర్చీలో మేనువాల్చి టవున్నుండి పట్టుకొచ్చిన దినపత్రికను తిరగేస్తున్నాను.

సర్వజ్ఞుడు

—అకొండి వెంకటరత్నం.

అతను చాలా గొప్పవాడు
ఊహల జోరీగల గుంపులు
మెదడునిండా కలవాడు !
వ్యాసుణ్ణి తలక్రిందులుగా వ్రేలాడదీసి
మసిపూసి పరిహసించడం అతని మతం !
వాల్మీకిని కైమాచేసి వడ్డించుకుని
ఆకలితీర్చుకోవడం అతని ప్రగతిపథం !
గతమంతా నిరర్థకమంటాడు—కాని
చెట్టుమీది పిట్టలా
బట్టలులేకుండా విహరించడం
రాతియుగాన్ని మెదడుగానుగలో పిండి
అతను కనిపెట్టిన అతినూతనకెరటం !
కీర్తికాంతబంధనాలకోసం పరచినజంజాటం!
సర్వజ్ఞత్వపు చొక్కా తొడుక్కొని
గర్వంగా తిరగడం అతనికి తెలుసు.
కాకమ్మకథలు పరిమళాలతో
గాలిని కాల్చుకుతినడం అతనికి తెలుసు.
అవును అతను చాలా గొప్పవాడు
రంగస్థలాన్ని వదిలి రాళ్లలో నటిస్తాడు !
ఎగిరేతూరీగ రెక్కలవలె కనిపించకుండా కదిలే
కనురెప్పల చాటునుంచి అవలోకిస్తాడు
కనుకనే అతను
ఏ సుందరదృశ్యాలను తిలకించగలడు ?
నియమాల నిర్మల మధుజలాలనుసైతం
భీకర సాగరకెరటాలుగా చూసి
వెన్ను చూపిస్తాడు.
ఐనా—అతను చాలా గొప్పవాడు !!

“టవునుకెళుతున్నా బాబయ్యా ! హోటలుకెళ్ళి కారియరు పట్టుకొస్తా. ఇంకేమయినా కావాలిస్తే చెప్పండి !” అంటూ అక్కడికి చేరుకున్నాడు రెస్ట్‌హవుస్ అటెండర్ రాఘవయ్య !

“ఏమీవద్దు ! కాని వో చిన్న పనిచేసిపెడతావా?” అన్నాను పేపరు మడిచి ఎదురుగావున్న టీపాయ్ మీద పెడుతూ.

“చెప్పండి బాబయ్యా !” అన్నాడు రాఘవయ్య

“నీకు ముసలయ్య తెలుసా ?”

“ముసలయ్యా ?” ప్రశ్నార్థకంగా నాకేసి చూశాడు రాఘవయ్య “ఏ ముసలయ్య ?”

“వనజ తండ్రి. . .”

“తెలీకేంబాబూ ? తెలుసు ! మీ రాయన్నెరుగుదురా ?” అని ప్రశ్నించాడు.

“ఇంత క్రితం ఎరుగను ఇక్కడికొచ్చాకే పరిచయమైంది ఈ ఉదయమే !”

ఉదయం జరిగిందంతా ఏకరువుపెట్టి ముసలయ్యతో నాకెలా పరిచయమైందో చెప్పాను.

“అలాగా ?” అంటూ అరుగుమీద కూలబడి, గుంజకి జారగిలబడ్డాడు. “పాపం ఆయమ్మని తలుచుకుంటే నా గుండె తరుక్కు పోతుంది బాబయ్యా. గొప్పింటి కోడలై రాణివాసంలో ఉండవలసినపిల్ల ! —ముసలయ్య కూడా ఒకప్పుడు బాగా బ్రతికినవాడే బాబయ్యా. తిండికి కష్టపడుతున్నాడిప్పుడు ! కష్టం చేసుకోందే కడుపునిండదు !” బరువుగా నిట్టూర్చాడు రాఘవయ్య.

“అవునట పాపం ! ఇంత క్రితం నేనిక్కడికొచ్చేప్పుడు వంతెనమీద కనిపించాడు. వనజకి ఫిట్సొచ్చాయట. డాక్టర్‌కి చూపించేందుకు డబ్బుల్లేక దిగులుపడి కూచుంటే నేనే పాతిక రూపాయలు చేతబెట్టి డాక్టర్‌కి చూపించమన్నాను”

“నిజంగా నా బాబయ్యా” రాఘవయ్య అరుగు మీంచి క్రిందికిదిగి సంతోషంగా నాకేసి చూశాడు. “మీ పుణ్యం వూరికేపోదు. దేవుడు మీకు మేలు చేస్తాడు. కష్టాల్లో వున్న ముసలయ్యని ఆదుకున్నారు బాబయ్యా !”

“నువ్వు వచ్చేప్పుడో మాటు ముసలయ్య ఇంటిదాకావెళ్లి వనజకి ఎలావుందో చూసిరా రాఘవయ్యా!”

“అలాగే బాబయ్యా ! వెళ్లొస్తా !” రాఘవయ్య కారియర్ తీసుకుని వెళ్లిపొయ్యాడు.

రాఘవయ్య తిరిగి రెస్ట్‌హవుస్ చేరుకునేసరికి ఏడుదాటింది. కారియర్‌ని టేబుల్ మీద పెడుతూ “వనజమ్మ కులాసాగానే ఉంది బాబయ్యా ! డాక్టర్ బాబు సాయంత్రమే ఇంటికొచ్చి ఇంజక్షనిచ్చి పొయ్యాడట !” అన్నాడు రాఘవయ్య.

“అలాగా ?” తృప్తిగా వూపిరి పీల్చుకున్నాను.

“నేను ఇంటికెళ్లగానే నన్ను గుర్తు పట్టికూచోమంది. నేను కూచోగానే నా కళ్లల్లోకి గుచ్చిగుచ్చి చూస్తూ అడిగింది “నిజం చెప్పు రాఘవయ్యా రెస్ట్‌హవుసులో దిగింది మా శేఖర్‌బాబే కదూ ?’ అని. కాదని నచ్చజెప్పేసరికి నా తాతలు దిగివచ్చినంత పనైంది. అసలు విషయమేమిటంటే ఆయన కూడా అచ్చు మీలాగే ఉండేవారు బాబయ్యా. మీ వయసే!

దీర్ఘ రోగులకు ఉత్తమ సిద్ధ వైద్యం

హస్త ప్రయోగం, అంగము చిన్నదగుట, అవసరకాలమందు అసంతృప్తి, శుక్ల నష్టము, నపుంసకత్వము, హెర్నియా, కుష్టు, బొల్లి, చర్మవ్యాధులు పోస్టుద్వారా కూడా చేయ బడును.

శ్రీ బాలాజీ వైద్యశాల, డా. దేవర, టి.వి. రోడ్, ఫోన్ : 551, తెనాలి, బ్రాంచి: 9—డి, ఓవాల్స్ట్రీట్, మద్రాసు—17.

మూలశంకకు
త్వరగా
నమ్మకమైన
హెడన్సా
విరేపనముతో
చికిత్సను పొందండి
—శస్త్రచికిత్స
అవసరములేదు!

Bensons-2141-TEL

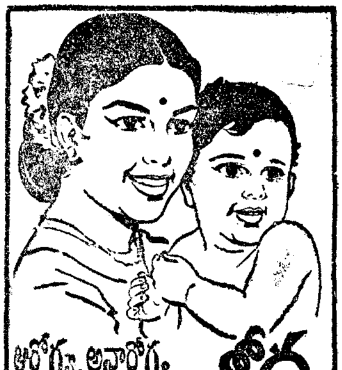

ఆరోగ్య, అనారోగ్య పరిస్థితులలో
లోధ్ర
మహిళలు ఆధారపడునది
ఆరోగ్య సౌభాగ్యములకు
70 సంవత్సరముల పైగా
ప్రసిద్ధినొందినది.

కేసరి కుటీరం
(ప్రైవేట్) లిమిటెడ్
రాయపేట, మద్రాసు-14

ఏజెంట్లు: సీతారామ జనరల్ స్టోర్సు (ఏజన్సీస్)
విజయవాడ-సికింద్రాబాదు-
బెంగుళూరు

మతి పోగొట్టుకున్న మనిషి

స్వతమేమిటంటే ఆయన పేరు కూడా మీ పేరే బాబయ్యా!" అన్నాడు రాఘవయ్య.

నా ఆశ్చర్యానికి అంతులేదు. మనిషినిపోలిన మనిషుండవచ్చు. వయసు కూడా ఒకటే కావచ్చు కాని ఇద్దరిదీ ఒకేపేరు కావడం చిత్రంగానే ఉంది.

"సమయానికి ఆదుకుని వనజమ్మ ప్రాణాలు నిలబెట్టారు. అప్పటికే ఆలస్యమైందని కోప్పడ్డాడట డాక్టరు బాబు. మరింత ఆలస్యం జరిగివుంటే ఏమయ్యేదో! ముసలయ్య మీకు తన కృతజ్ఞతలు చెప్ప మని మరీమరి కోరాడు."

"ఫరవాలేదు రాఘవయ్యా. నే నిక్కడికి వచ్చిన పని పూర్తయింది. ఇంతతొందరగా నాపని పూర్తవు తుందని నేననుకోలేదు. రేపు ఉదయం ఫస్టు బస్సుకి వెళ్ళిపోతున్నాను ముసలయ్య కనిపిస్తే చెబుతావు కదూ ?"

"రేపే వెళ్ళిపోతున్నారా బాబయ్యా ?"

అవునన్నట్టు తలూపాను.

"అలాగే బాబయ్యా ముసలయ్యకి తప్పకుండా చెబుతాను" రాఘవయ్య అక్కడ్నుంచి వెళ్ళిపోయాడు.

నేను భోజనం ముగించుకుని లైట్స్ ఆపేసి, పక్కమీదికి చేరుకున్నాను.

వనజప్రియుడు ముమ్మూర్తులా నాలాగే వుంటా వాడట. నావయసే నట. నేనే తన ప్రియుణ్ణని అను కుంటోంది కాబోలు వనజ. కొంపదీసి ఏ అర్ధరాత్రో వచ్చి తలుపు తట్టదు కదా? తన్ను నావెంట తీసుకు వెళ్ళమని బ్రతిమాలదు కదా ? మామూలు మనిష యితే నచ్చచెప్పవచ్చు! నేనతడు కానని నిరూపించు కోవచ్చు! అసలే మతిపోగొట్టుకున్న మనిషి ....

నాబుర్ర ఆలోచన్లతో నిండిపోయింది. ఎంత ప్రయత్నించినా నిద్రపట్టడంలేదు. నిమిషాలు— గంటలు— కాలగర్భంలో కలిసిపోతున్నయ్. పక్కమీంచి లేచి సిగరెట్టు వెలిగించుకున్నాను. రెండుదమ్ములు లాగి సిగరెట్టు పీకని ఓ మూలకి విసిరాను. మెల్లగా కిటికీవద్దకి చేరుకున్నాను.

ఎదురుగా అవుట్ హౌస్ ముందు కుక్కిమంచం వాల్చుకుని నిశ్చింతగా నిద్రపోతున్నాడు రాఘవయ్య.

రాఘవయ్య ఒంటరి వాడు. భార్యాపిల్లల్లేరు. బాదరబందీ లేదు. చీకూచింతా లేనివాడు. ఎంత నిశ్చింతగా నిద్రపోతున్నాడు !—

నిశ్శబ్దాన్ని ఛిద్రం చేస్తూ గోడగడియారం పదకొండు గంటలుకొట్టింది. మళ్ళీ నిశ్శబ్దం ఆవరించింది.

చెట్లని ఊపుతున్న గాలి— అంతలో నవ్వులు— గాజుల గలగలలు !

క్షణమాత్రంలో అదృశ్యమయ్యాయి అడుగుల చప్పుడు. గుండెలు వేగంగా కొట్టుకోసాగినయ్.

ఓ స్త్రీ ఆకారం తిన్నగా వచ్చి వాకిట్లో ఆగింది. ఆ నడక, ఆ వాలు జడా వనజలాగే వుంది. మసక వెన్నెల్లో స్పష్టంగా కనిపించడం లేదు.

ఆ స్త్రీ ఆకారం ఒక్కసారి గుమ్మంకేసి తేరి పారజూచి, గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగి, అవుట్‌హౌస్ కేసి నడిచింది. మంచంలోంచి రాఘవయ్య లేచి కూచున్నాడు. స్త్రీ ఆకారం ఆగింది. ఇద్దరూ ఏవో రహస్యాలు మాట్లాడుకున్నారు. అవుట్‌హౌస్ తలుపుతెరుచుకుంది. ఇద్దరూ లోపలికి చేరు కున్నారు. మళ్ళీ తలుపు మూసుకుంది.

ఎవరా స్త్రీ ?—వనజేనా ?—వనజయితే రాఘవయ్యతోబాటు అవుట్ హౌస్‌లోకి ఎందుకెళ్ళి నట్టు ?—

రెస్ట్‌హవుస్‌లోంచి బైటపడి, అడుగుమీద అడు గేసుకుంటూ అవుట్ అవుస్‌వద్దకి చేరుకున్నాను. కిటికీ దగ్గర ఆగాను. కిటికీ తలుపులు మూసి వున్నయ్. లోపల్నుంచి మాటలు వినిపిస్తున్నయ్.

"అయితే, ఆ కుర్రాయన రేపే వెళ్ళిపోతున్నాడన్న మాట!" అంది వనజ.

"ఆఁ ఆఁ లేకపోతే నీబతుకు బైటపడిపోతుందని భయంగావుందా ఏం ?" రాఘవయ్యనన్నాడు "నీతల్లోనికి నువ్వూ నీ అయ్యా కలిసి భలే నాటకం ఆడారే. కుర్రాయన అంతా నిజమే అనుకున్నాడు. నీ అయ్యకి పాతిక రూపాయలు కూడా చెల్లించు కున్నాట్టగా ?"

"నాటకం రగిలి కడితే ఎందుకు సెల్లించు కోడు ? అసలినాటకానికి సుత్రధారి మావా సూత్ర ధారుడివి ? "అంది వనజ.

ఇద్దరూ నవ్వుకున్నారు. పిరగబడినవ్వుకున్నారు

నా బుర్ర గిర్రున తిరిగిపోయింది. నాకాళ్ళ క్రింది భూమి పాతాళానికి క్రుంగిపోతోంది. ఇప్పుడు మతి పోగొట్టుకున్న మనిషి వనజకాదు !—నేను !—

ఎలాగో తమాయించుకుని, అక్కడ్నుంచి కదిలి, తిన్నగా రెస్ట్‌హవుస్‌లోకి చేరుకున్నాను.

ఆరాత్రి ఎలాగో తెల్లవారింది. పెట్టెబెడ్డింగూ బైటపెట్టించి, "నేను వెళ్తొస్తా రాఘవయ్యా!" అన్నాను రాఘవయ్య కేసి తిరిగి.

"మంచిది బాబయ్యా, వెళ్ళిరండి!" అంటూ చేతులెత్తి నమస్కరించాడు రాఘవయ్య.

"నేనిక్కడ్నుంచి వెళ్ళేముందు నీకో ముఖ్యవిషయం చెప్పాలి!" అన్నాను.

"సెప్పండి బాబయ్యా" అన్నాడు రాఘవయ్య చేతులు కట్టుకుని సవినయంగా.

"కోటి విద్యలు కూటికొరకే అన్నారు పెద్దలు. పొట్టగడవనివాడు ఏవేషంవేసినా క్షమించవచ్చులోకం. కాని నువ్వు గవర్నమెంటు వుద్యోగివి. పంచభక్ష్య పరమాన్నాలు కాకపోయినా పొట్టనిండా గంజిదొరికే గ్యారంటీ వుంది నీకు. నీలాంటివాడు వేషాలు వేస్తే ప్రభుత్వం నిన్ను క్షమించదు !"·అన్నాను, తీక్షణంగా అతని కళ్ళల్లోకి చూస్తూ.

నే నెందుకలా అన్నానో రాఘవయ్యకి అర్థ మైందో కాబోలు గబుక్కున ఒంగికాళ్ళు పట్టేసు కున్నాడు. "క్షమించండి బాబయ్యా! బుద్ధిగడ్డి తిన్నది!" అంటూ

ఇప్పుడు మతిపోగొట్టుకున్న మనిషి నేను కాను!— రాఘవయ్య! —